

Aanbevelingen voor de bespreking van beslissingen omtrent het levenseinde met de familie

1. Bepaal de context voor het gesprek.

- Zoek een rustige plaats waar elk familielid kan zitten.
- Ga zitten en leg contact met elke aanwezige. Wat is ieders relatie met de patiënt? Hoe beleeft elk de huidige situatie van de patiënt?
- Ga na of de strategische figuren aanwezig zijn. Probeer deze die het best de wensen van de patiënt kennen centraal te plaatsen.

2. Ga na of er een leidraad is van de patiënt.

- Als er een vertegenwoordiger aanwezig is of een voorafgaande wilsbeschikking zullen deze als leidraad dienen voor wat volgt.
- Als beide voorgaande er niet zijn, bepaal wie volgens de wet in aanmerking komt om die rol te vervullen, en de beslissingen te nemen.

3. Zoek overeenstemming over de conditie van de patiënt en zijn prognose.

- Ga na of de visie op de prognose van de familie dezelfde is als de uwe. Als dat niet zo is, werk eraan.

4. Bespreek 'hoe te beslissen' vooraleer 'wat te beslissen'.

- Probeer tot overeenstemming te komen dat men wil zoeken naar de beslissing die de patiënt zou nemen als hij daartoe nog in staat zou zijn.

5. Maak duidelijk dat 'willen overleven' en 'een comfortabel levenseinde' gelijkwaardige waarden zijn.

- Aan het levenseinde mag deze fundamentele keuze de zorg bepalen.

6. Bespreek alle mogelijke keuzes, en niet enkel richtlijnen voor al dan niet reanimeren.

- Bespreek de positieve en negatieve aspecten van hospitalisatie, medische behandeling, toedienen van voedsel en vocht.

7. Zoek naar de waarden van de patiënt zowel in woorden als in gedrag.

- Participeer actief. Geef uw mening over de woorden en gedragingen van de patiënt.
- Deel uw professionele observatie mee zodat de familie daarop verder kan bouwen.
- Als uw evaluatie verschilt van deze van de familie, laat hen dat weten, en probeer een verheldering te vinden van de verschillen.
- Wees zeker dat je geïsoleerde uitspraken in hun context bekijkt.

8. Formuleer aanbevelingen.

- Na de waarden van de patiënt te hebben bepaald, formuleer aanbevelingen die uitdrukkelijk vertrekken vanuit de waarden en de voorkeuren van de patiënt.
- Gebruik uitdrukkingen en aanbevelingen waarmee je de indrukken van de familie ondersteunt.

9. Beschrijf wat zal worden gedaan.

- Zorg dat dit gebaseerd is op het oordeel van de familie in naam van de patiënt.
- Verzeker dat alles wat mogelijk is zal worden gedaan om comfort te verzekeren.
- Zoek een verbale bevestiging van het feit dat ze alles hebben begrepen en van hun akkoord.

10. Verken de gevoelens van de familie.

- Ga op diverse momenten tijdens het gesprek in op gevoelens en emoties van de familie en biedt ondersteuning.
- Alle familieleden zijn geëmotioneerd, maar elk omtrent unieke aspecten.